

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра медицини катастроф та військової медицини

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я
(назва навчальної дисципліни)

нормативна дисципліна

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	073 «Менеджмент»
кваліфікація освітня	магістр з менеджменту
кваліфікація професійна	
освітньо-професійна програма	«Менеджмент охорони здоров'я та соціальне проєктування»
форма навчання	заочна
курс(и) та семестр(и) вивчення	I курс, II семестр
навчальної дисципліни	

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Карамишев Дмитро Васильович - професор кафедри медицини катастроф та військової медицини, доктор наук з державного управління, професор
Профайл викладача (викладачів)	https://medcat.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+38 050 580 50 04
E-mail:	dvk1vip@gmail.com d.karamyshev@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті університету	https://medcat.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 4 кредити ЄКТС / 120 годин, із них:

Лекції – 6 годин

Семінарські заняття – 10 годин

Консультативні години – 8 годин

Самостійна робота – 96 годин

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК).

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я», галузі знань «Управління та адміністрування», спеціальності «Менеджмент» базується на політиці Полтавського державного медичного університету відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf);

Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/sDAiiaTeTuiI3yFpzkmChNkVd2l6Z0B1FlmZbSYU.pdf); Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/OaN2nwysLPFAUDRvuDPvFSpzM1j9E9CwQQkgr93b.pdf) та інших нормативних документів

(<https://www.pdmu.edu.ua/index.php/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>).

Кожен здобувач вищої освіти під час проведення практичних занять повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає самостійне

виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Здобувачам вищої освіти забороняється порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних на те причин.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» закладає основи теоретичних знань та практичних навичок, що спрямовані на забезпечення прав громадян України та задоволення їх потреб в отриманні медичної допомоги в межах державних соціальних гарантій; забезпечення збалансованого розвитку закладів охорони здоров'я в державному і недержавному секторах; забезпечення належної якості та ефективності охорони здоров'я на основі визначення комплексу індикаторів і моніторингу результатів; сприяння розвитку ефективної інфраструктури державного і недержавного секторів охорони здоров'я.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» є набуття знань, стосовно сутності, складових та особливостей формування та реалізації державної політики розвитку охорони здоров'я, основних концепцій, проблем та принципів функціонування систем охорони здоров'я, а також щодо системної організації та управління охороною суспільного здоров'я на основі сучасних світових тенденцій.

Значення навчальної дисципліни полягає в тому, що необхідність формування та реалізації державна політики у сфері охорони здоров'я є визначальним чинником дій держави щодо збереження та зміцнення здоров'я громадян України як найважливішої складової її національного надбання.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» базується на вивченні здобувачами вищої освіти обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Менеджмент охорони здоров'я та соціальне проєктування» другого (магістр) рівня вищої освіти, зокрема: ОК1 Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я, ОК2 Інформаційні системи і цифрові технології в управлінні, ОК5 Менеджмент організацій, ОК8 Стратегічне планування та розвиток підприємств у сфері охорони здоров'я, ОК9 Економіка, публічні фінанси та інвестиції в охорону здоров'я, інших освітніх компонентів згідно навчального плану підготовки магістра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент у Полтавському державному медичному університеті.

Опанування навчальної дисципліни «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» закладає основи теоретичних та практичних знань з управління діяльністю та організацією системи охорони здоров'я за сучасними стандартами на різних рівнях управління з урахуванням

міжнародного досвіду.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо сутності, складових та особливостей формування та реалізації державної політики розвитку охорони здоров'я, організаційно-правових засад управління системою охорони здоров'я на основі сучасних світових тенденцій.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» є теоретична та практична підготовка та формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та практичних навичок із питань, що визначають сутність та специфіку формування та реалізації державної політики розвитку охорони здоров'я, а також організаційно-правових засад управління системою охорони здоров'я в умовах суспільних трансформацій.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна.

Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності галузі 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю «Менеджмент» або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні):

1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

3. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
4. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
5. Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
6. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
7. Здатність забезпечувати правове регулювання, застосовувати норми та акти міжнародного права, впроваджувати провідний міжнародний досвід.
8. Здатність проводити моніторинг, оцінювати можливі ризики, використовувати сучасні методи кризового менеджменту з урахуванням тенденцій розвитку суспільства і політики держави.
9. Здатність здійснювати належне забезпечення якості на основі міжнародних стандартів та принципів корпоративної соціальної відповідальності.
10. Здатність вибудовувати ефективні процеси, використовувати маркетингові інструменти, управляти змінами та конкурентоспроможністю в організаціях, реагувати на надзвичайні ситуації.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
3. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
4. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
5. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
6. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;
7. Оцінювати можливі ризики, використовувати сучасні методи кризового менеджменту, організовувати заходи безпеки на різних рівнях управління.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я» здобувачі вищої освіти повинні: **знати:** основні моделі соціальної політики; загальні характеристики та підходи до функціонування системи охорони здоров'я; суть поняття «суспільне здоров'я», «охорона здоров'я», «медична допомога», «мережа закладів охорони здоров'я»;

загальні принципи та підходи до функціонування системи охорони здоров'я; законодавство та державні гарантії щодо охорони здоров'я; **вміти:** використовувати знання основних положень побудови та функціонування системи охорони суспільного здоров'я; визначати і ранжувати пріоритетні напрями розвитку держави у сфері охорони здоров'я; бути готовими до діалогу з проблематики в сфері охорони суспільного здоров'я в глобальному, регіональному, локальному масштабах, між державними і громадськими організаціями, інституціями; застосовувати комплексний підхід до аналізу державної політики у сфері охорони здоров'я з урахуванням досвіду світового співтовариства; опанувати літературні, інформаційні джерела з питань формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я; **володіти:** навичками застосування отриманих знань основних положень аналізу стану суспільного здоров'я в практичній діяльності; сучасними теоретичними і практичними знаннями й уміннями у галузі формування та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я; здатністю визначати ефективність форм і методів державного управління за результатами проведеного аналізу державної політики у сфері охорони здоров'я, міжнародного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу; прийомами й методами самостійного наукового дослідження; навиками формулювання власної думки й висновків, логічного й послідовного проведення аналізу та його обґрунтування; здатністю до аргументованого захисту своїх поглядів, успішної участі в наукових дискусіях, публічного захисту опрацьованого матеріалу.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Модуль «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я»</i>	
1	Тема 1. Державна політика та інституціалізація суспільних відносин Суспільство та суспільні інститути. Соціальна трансформація суспільства. Держава як вища форма інституціалізації суспільства. Вироблення державної політики. Аналіз державної політики. Багаторівневість політики та належне врядування. Цифрове врядування. Реалізація державної політики в умовах воєнного стану. Соціальна політика держави в контексті загальнолюдських цінностей. Моделі соціальної політики. Формування та реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я. Рада національної безпеки і оборони України. Верховна Рада України. Комитет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування. Кабінет	2

	Міністрів України. Рада з питань функціонування системи охорони здоров'я. Система центральних органів влади у реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.	
2	Тема 2. Формування та реалізація державної політики охорони здоров'я в Україні Інституціоналізація та суб'єктність політик реформ охорони здоров'я: Міністерство охорони здоров'я України. Структура МОЗ України. НСЗУ. ДП "Електронне здоров'я". «Центр громадського здоров'я». Державне підприємство "Державний експертний центр МОЗ України». Державна служба України з лікарських засобів та контролю за Наркотиками. ДП "Медичні закупівлі України". Реалізація державної політики охорони здоров'я на регіональному та місцевому рівні. Департамент охорони здоров'я обласної військової адміністрації. Роль місцевого самоврядування в реалізації державної політики охорони здоров'я на місцевому рівні. Департамент охорони здоров'я міської ради.	2
3	Тема 3. Стратегічні пріоритети розвитку системи охорони здоров'я Медична реформа в Україні: передумови, зміни принципів і пріоритетів. Ключові напрями розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року. Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я. Реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення. Врядування у сфері охорони здоров'я. Універсальне охоплення послугами охорони здоров'я. Громадське здоров'я, готовність та реагування на надзвичайні ситуації. Залученість людей та громад. Кадрові ресурси системи охорони здоров'я. Інноваційні процеси реформування охорони здоров'я в Україні. Концепція розвитку електронної охорони здоров'я. Державна політика щодо розвитку медичної освіти і науки в Україні.	2
	Разом	6

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Організація та управління системою охорони здоров'я в Україні Охорона здоров'я як соціальна проблема. Охорона здоров'я як система та принципи її функціонування. Еволюція засад організації охорони здоров'я і медичної	2

	допомоги в Україні. Охорона здоров'я – як організована ієрархічна система. Охорона здоров'я та медичне забезпечення. Основні засади та орієнтири розвитку загальноєвропейської системи охорони здоров'я. Медико-соціальні критерії суспільного здоров'я. Детермінанти здоров'я та їх медико-соціальне значення. Ієрархічні рівні та спеціально уповноважені органи управління охороною здоров'я. Система закладів охорони здоров'я та провадження діяльності в них. Основи законодавства та нормативно-правова база з питань охорони здоров'я. Право громадян на охорону здоров'я. Державні гарантії щодо охорони здоров'я. Соціально-ринкові суперечності розвитку системи охорони здоров'я.	
2	Тема 2. Організація та особливості надання медичної допомоги населенню в Україні Охорона здоров'я: принципи, організаційно-правові засади. Стан національної системи охорони здоров'я та потреби у забезпеченні громадян України медичною допомогою. Сутність та принципи організації системи медичної допомоги. Медична допомога та медична послуга, особливості та протиріччя. Види медичної допомоги та забезпечення її надання. Первинна медична допомога. Вторинна (спеціалізована) медична допомога. Третинна (високоспеціалізована) медична допомога. Екстрена медична допомога. Паліативна допомога. Медична реабілітація. Особливості організації медичної допомоги міському населенню. Диспансерний метод та організація професійних медичних оглядів.	2
3	Тема 3. Структурно-організаційні засади системних реформ охорони здоров'я в Україні Структурно-організаційні засади та умови для реформування системи охорони здоров'я. Сутність проекту реформування системи охорони здоров'я. Мережа закладів охорони здоров'я. Організація надання первинної медичної допомоги. Організація надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги. Порядок створення та функціонування госпітальних округів. Організація надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Організація надання екстреної медичної допомоги. Організація фінансового забезпечення охорони здоров'я.	2
4	Тема 4. Нормативно-правові засади діяльності національної служби здоров'я України Сутність та витоки соціального страхування. Національна служба здоров'я України (НСЗУ) та її основні завдання. Порядок використання коштів, передбачених у	2

	державному бюджеті на реалізацію програми державних гарантій медичного обслуговування населення. Процес розробки та тарифікації програми медичних гарантій. Договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Рада громадського контролю при Національній службі здоров'я України.	
5	Тема 5. Програмно-цільове управління в системі охорони здоров'я. Державне програмування як засіб державного регулювання соціально-економічного розвитку. Програмно-цільове управління в системі охорони здоров'я. Цільові програми як механізм реалізації державної політики охорони здоров'я. Процес формування та реалізації програм в системі охорони здоров'я. Програмно-цільове планування в системі охорони здоров'я на основі міжгалузевої взаємодії. Державні та регіональні цільові програми охорони здоров'я. Проблеми реалізації державних програм в охороні здоров'я. Пріоритети державної політики у сфері охорони здоров'я.	2
	Разом	10

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

Теми практичних занять програмою не передбачені.

Самостійна робота

№п/п	Зміст	Кількість годин
1	Підготовка до семінарських занять – теоретична підготовка та опрацювання ситуаційних вправ	30
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік) 1. Світовий досвід функціонування моделей державної політики та організації систем охорони здоров'я. 2. Загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування. 3. Забезпечення якості в системі охорони здоров'я. 4. Ефективність функціонування системи охорони здоров'я. 5. Національна фармацевтична політика та лікарське забезпечення. 6. Кадрова політика та безперервний професійний розвиток працівників системи охорони здоров'я. 7. Професійна діяльність та юридична відповідальність працівників закладів охорони здоров'я.	48

	8. Розвиток системи охорони здоров'я України та відновлення від наслідків війни. 9. Реалізація державної політики у сфері громадського здоров'я. 10. Організація медичної допомоги та медичного забезпечення в умовах воєнного стану.	
	Опрацювання додаткових тем для самостійної роботи (перелік) 1. Медичне право: концептуальні засади та особливості застосування. 2. Імплементация міжнародного законодавства у сфері охорони здоров'я в Україні. 3. Формування єдиного медичного простору в Україні. 4. Державна політика залучення міжнародної технічної допомоги в галузі охорони здоров'я. 5. Страхування професійної відповідальності медичних працівників. 6. Державна політика щодо боротьби з орфанними захворюваннями.	12
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
	Разом	96

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання програмою не передбачені.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

Модуль «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я»

1. Суспільство та суспільні інститути. Соціальна трансформація суспільства.
2. Держава як вища форма інституціоналізації суспільства.
3. Вироблення державної політики. Аналіз державної політики.
4. Багаторівневість політики та належне врядування. Цифрове врядування.
5. Реалізація державної політики в умовах воєнного стану.
6. Формування та реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я.
7. Рада національної безпеки і оборони України.
8. Верховна Рада України. Комитет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.
9. Кабінет Міністрів України. Рада з питань функціонування системи охорони здоров'я.
10. Система центральних органів влади у реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.
11. Соціальна політика держави в контексті загальнолюдських цінностей.
12. Моделі соціальної політики.

13. Сутність та витоки соціального страхування.
14. Соціальні стандарти та рівень їх забезпечення в Україні і світі.
15. Індекс людського розвитку (індекс розвитку людського капіталу).
16. Програма розвитку ООН (ПРООН) про розвиток людини.
17. Охорона здоров'я як соціальна проблема.
18. Охорона здоров'я як система та принципи її функціонування.
19. Охорона здоров'я та медичне забезпечення.
20. Основні засади та орієнтири розвитку загальноєвропейської системи охорони здоров'я.
21. Медико-соціальні критерії суспільного здоров'я.
22. Детермінанти здоров'я та їх медико-соціальне значення.
23. Основи законодавства та нормативно-правова база з питань охорони здоров'я.
24. Право громадян на охорону здоров'я.
25. Державні гарантії щодо охорони здоров'я.
26. Формування та реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я.
27. Соціально-ринкові суперечності розвитку системи охорони здоров'я.
28. Стан національної системи охорони здоров'я.
29. Потреби у забезпеченні громадян України медичною допомогою.
30. Медична реформа в Україні: передумови, зміни принципів і пріоритетів.
31. Формування та реалізація політик реформ охорони здоров'я.
32. Інституціоналізація та суб'єктність політик реформ охорони здоров'я.
33. Національна служба здоров'я України (НСЗУ).
34. Інноваційні процеси реформування охорони здоров'я в Україні.
35. Концепції розвитку електронної охорони здоров'я.
36. Державна політика щодо розвитку медичної освіти і науки в Україні.
37. Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я.
38. Державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення.
39. Реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення.
40. Вимоги до надавачів послуг з медичного обслуговування населення.
41. Світові моделі державної політики та організації систем охорони здоров'я.
42. Системи охорони здоров'я США і Канади.
43. Системи охорони здоров'я Японії.
44. Системи охорони здоров'я Великої Британії і Франції.
45. Системи охорони здоров'я Німеччини.
46. Системи охорони здоров'я скандинавських країн (Швеція, Норвегія, Фінляндія).
47. Системи охорони здоров'я країн східної Європи (Польща, Чехія, Угорщина).
48. Порівняльний аналіз моделей охорони здоров'я.
49. Узагальнення основних підходів до організації систем охорони

здоров'я.

50. Врядування у сфері охорони здоров'я.

Перелік практичних навичок до ПМК

Практичні навички програмою не передбачені.

Перелік питань, які повинен засвоїти здобувач вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни (форма контролю – ПМК)

Модуль «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я»

1. Еволюція засад організації охорони здоров'я і медичної допомоги в Україні.
2. Охорона здоров'я – як організована ієрархічна система.
3. Ієрархічні рівні та спеціально уповноважені органи управління охороною здоров'я.
4. Система закладів охорони здоров'я та провадження діяльності в них.
5. Сутність та принципи організації системи медичної допомоги.
6. Медична допомога та медична послуга, особливості та протиріччя.
7. Види медичної допомоги та забезпечення її надання.
8. Первинна медична допомога.
9. Вторинна (спеціалізована) медична допомога.
10. Третинна (високоспеціалізована) медична допомога.
11. Екстрена медична допомога.
12. Паліативна допомога.
13. Медична реабілітація.
14. Особливості організації медичної допомоги міському населенню.
15. Диспансерний метод та організація професійних медичних оглядів.
16. Структурно-організаційні засади та умови для реформування системи охорони здоров'я.
17. Сутність пілотного проекту реформування системи охорони здоров'я.
18. Мережа закладів охорони здоров'я.
19. Організація надання первинної медичної допомоги.
20. Організація надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги.
21. Порядок створення та функціонування госпітальних округів.
22. Організація надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.
23. Організація надання екстреної медичної допомоги.
24. Пріоритети державної політики у сфері охорони здоров'я.
25. Організація фінансового забезпечення охорони здоров'я.
26. Національна служба здоров'я України (НСЗУ) та її основні завдання.
27. Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті на реалізацію програми державних гарантій медичного обслуговування населення.
28. Процес розробки та тарифікації програми медичних гарантій.
29. Договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій.

30. Рада громадського контролю при Національній службі здоров'я України.

31. Державне програмування як засіб державного регулювання соціально-економічного розвитку.

32. Програмно-цільове управління в системі охорони здоров'я.

33. Цільові програми як механізм реалізації державної політики охорони здоров'я.

34. Процес формування та реалізації програм в системі охорони здоров'я.

35. Програмно-цільове планування в системі охорони здоров'я на основі міжгалузевої взаємодії.

36. Державні та регіональні цільові програми охорони здоров'я.

37. Проблеми реалізації державних програм в охороні здоров'я.

38. Сутність та особливості медичного страхування.

39. Загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування (ЗДСМС). Суб'єкти і об'єкти в системі ЗДСМС.

40. Основні риси та відмінності ЗДСМС та ДМС.

41. Фінансування охорони здоров'я в умовах медичного страхування.

42. Страхові програми та угоди в системі ЗДСМС.

43. Ліцензування і акредитація медичних установ в умовах медичного страхування.

44. Проблеми та перспективи запровадження ЗДСМС в Україні.

45. Система стандартів у сфері охорони здоров'я.

46. Доказова медицина у забезпеченні якості охорони здоров'я.

47. Клінічні протоколи як форма стандартизації медичної допомоги.

48. Система контролю якості медичної допомоги в Україні.

49. Організація контролю якості медичної допомоги в закладах охорони здоров'я.

50. Організація оперативного контролю якості керівником закладу охорони здоров'я.

51. Критерії оцінки якості лікувально-діагностичного процесу.

52. Ліцензування і акредитація закладів охорони здоров'я.

53. Загальне поняття ефективності функціонування системи.

54. Ефективність державного управління.

55. Соціально-економічна ефективність державного управління.

56. Ефективність діяльності та управління системою охорони здоров'я.

57. Ефективність і ресурси системи охорони здоров'я.

58. Організаційно-правові засади формування та реалізації національної фармацевтичної політики.

59. Фармацевтичний сектор та обіг лікарських засобів в Україні.

60. Організація фармацевтичного забезпечення населення України.

61. Національний перелік основних лікарських засобів в Україні.

62. Реімбурсація лікарських засобів та медичних виробів за програмою державних гарантій.

63. Визначення потреб та підготовка професійних керівників у системі охорони здоров'я.

64. Порядок проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного, комунального закладу охорони здоров'я.

65. Система безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я.

66. Порядок атестації та особливості безперервного професійного розвитку лікарів.

67. Політика у сфері медичної освіти, науки та розвитку кадрового потенціалу.

68. Професійна діяльність працівників закладів охорони здоров'я.

69. Юридична відповідальність закладів і працівників охорони здоров'я.

70. Юридична відповідальність та її види: конституційна відповідальність; цивільно-правова відповідальність; дисциплінарна та матеріальна відповідальність.

71. Юридична відповідальність та її види: адміністративна відповідальність; кримінальна відповідальність.

72. Правові аспекти надання медичної допомоги пацієнтам.

73. Вибір лікаря і закладу охорони здоров'я.

74. Обов'язок надання медичної інформації.

75. Лікарська таємниця та право на таємницю про стан здоров'я.

76. Загальні умови медичного втручання.

77. Згода на медичне втручання.

78. Захист інтересів пацієнтів у закладах охорони здоров'я.

79. Лікарське самоврядування в Україні.

80. Роль професійних громадських організацій у формуванні державної політики охорони здоров'я.

81. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року.

82. План відновлення системи охорони здоров'я України від наслідків війни.

83. Операційний план реалізації Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030.

84. Суспільно-солідарна структурно-інвестиційна модель розвитку системи охорони здоров'я.

85. Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики.

86. Міжнародні документи у сфері громадського здоров'я.

87. Основні принципи та засади громадського здоров'я в Україні.

88. Суб'єкти у сфері громадського здоров'я.

89. Центри контролю та профілактики хвороб.

90. Повноваження органів публічної влади у сфері громадського здоров'я.

91. Епідеміологічний нагляд та протиепідемічні заходи.

92. Захист здоров'я населення та профілактика хвороб.

91. Організація медичної допомоги та медичного забезпечення в умовах воєнного стану

93. Забезпечення готовності закладів охорони здоров'я до надання медичної допомоги постраждалим від російської агресії.

94. Порядок надання медичної допомоги постраждалим від російської агресії у закладах охорони здоров'я.

95. Надання первинної медичної допомоги внутрішньо переміщеним особам.

96. Охорона здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій.

97. Екстренна медична допомога при невідкладних станах в умовах війни.

98. Служба медицини катастроф.

99. Цивільно-військова взаємодія в єдиному медичному просторі.

100. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військовослужбовців у закладах охорони здоров'я.

Методи навчання

Лекція;

Проблемна лекція;

Лекція-дискусія;

Семінарське заняття;

Конференція, бесіда;

Пояснення;

Демонстрації;

Консультації;

Ділова гра;

Практико-орієнтований кейс-метод;

Мозкова-атака;

Самонавчання.

Досягнення **навчальних цілей** здійснюється шляхом:

- проведення очних занять – лекції на очній сесії;
- самостійного навчання студентів на основі розробленого для курсу комплексу навчально-методичних матеріалів;
- виконання практичних завдань, спрямованих на набуття аналітичних вмінь студентів щодо організаційних засад системи охорони здоров'я та інших питань, що передбачені програмою навчальної дисципліни ;
- участі студентів у семінарських заняттях з метою розвитку критичного мислення, обміну думками, дискусії щодо питань та проблем у формуванні та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я;
- проведення тестування, яке здійснюється в інтерактивному режимі, для контролю рівня засвоєних знань.

Форми і методи оцінювання

Поточний контроль;

Усне опитування;

Письмовий контроль;

Метод тестів відкритої і закритої форми;

Самоконтроль;

Метод самооцінки;

Підсумковий модульний контроль.

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти виставляється оцінка за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrBEEY.pdf). Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до семінарського заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою в інтегровану (максимум 120 балів) конвертовану сумарну оцінку поточної успішності за модуль проводиться лише після поточного заняття, яке передуює підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за наступним алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка здобувача вищої освіти за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модулю (з точністю до сотих балу);

б) для одержання конвертованої сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. В цьому разі здобувач вищої освіти отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни складає 72 бали.

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення модуля мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до уніфікованої таблиці відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК та традиційній чотирьохбальній оцінці (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrBEEY.pdf), при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі освіти, що відвідали всі заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку) і набрали конвертовану суму балів, не меншу за мінімальну – 72 бали. Якщо за результатами поточної успішності здобувач вищої освіти набрав 72 бали, він допускається до складання ПМК.

Форма проведення підсумкового модульного контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Перелік питань до ПМК доводиться до

здобувачів вищої освіти на початку вивчення ОК.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність). Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах та оцінки підсумкового модульного контролю також у балах, що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків визначених програмою дисципліни. Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний пройти повторне складання ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів. За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу вищої освіти за відповідь виставляється оцінка «незадовільно».

У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за ПМК, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію (у відповідності до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8Egpm18X2hOVGl4OURn5Agzgjjwbb6RhYwFXPhHuB.pdf)).

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю» та індивідуальний навчальний план студента.

Методичне забезпечення

1. Силабус.
2. Список рекомендованої літератури.
3. Мультимедійні презентації лекцій.
4. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти: тести різних рівнів складності; ситуаційні задачі; тактичні сценарії.
5. Алгоритми відпрацювання тактичних сценаріїв.
6. Підбірка відеоматеріалів.

Рекомендована література

Базова

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України (редакція від 16.08.2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
2. Про засади державної політики охорони здоров'я: Проект Закону України від 18.02.2016 № 2409а. <https://ips.ligazakon.net/document/JH1UX68B>

Допоміжна

1. Лехан В.М., Слабкий Г.О., Шевченко М.В. Аналіз результатів реформування системи охорони здоров'я в пілотних регіонах: позитивні наслідки, проблеми та можливі шляхи їх вирішення. Україна. Здоров'я нації. 2015. №3 (спеціальний випуск). С.67-86.
2. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи. За ред. В.В.

Лазоришенця. Київ, 2014- 608 с.

3. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік / за ред. В.В.Шафранського; МОЗ України, ДУ „УІСД МОЗ України”. Київ, 2016. 452 с.

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я: Закон України від 06.04.2017 р. № 2002 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ukrainepravo.com/law-making/bill_passed_by_legislature/zakon-ukraini-provnesennya-zmin-do-deyakikh-zakonodavchikh-aktiv-ukraini-shchodo-udoskonalennya-zak/– Назва з екрану.

5. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 року № 2168-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172168.html– Назва з екрану.

6. Про затвердження Порядку створення госпітальних округів: Постанова КМУ від 30 листопада 2016 р. № 932 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.medcv.gov.ua/archives/3586>. – Назва з екрану.

7. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я: Постанова КМУ від 25 квітня 2018 р. № 411 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/deyakipitannya-elektronnoyi-sistemi-ohoroni-zdorovya>. – Назва з екрану.

8. Про затвердження Порядку реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги на 2018 рік: Постанова КМУ від 25.04.2018 р. № 407 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/458646>. – Назва з екрану.

9. Про затвердження методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1075 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-metodikirozrazhunku-vartosti-poslugi-z-medichnogo-obslugovuvannya>. – Назва з екрану.

10. Про утворення національної служби здоров'я України : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1101. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-utvorenniya-nacionalnoyi-sluzhbi-zdorovya-ukrayini>. – Назва з екрану.

11. Про затвердження Порядку розробки програми державних гарантій медичного обслуговування населення: Наказ МОЗ України від 26 липня 2019 року N 1709, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2019 р. за N 961/33932. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33932.html – Назва з екрану

12. Пакети медичних послуг. Зміст та підхід до контрагування закладів охорони здоров'я. Національна служба здоров'я України. Київ. 2020. 59 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України. Офіційний вебпортал: URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Кабінет Міністрів України // <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство охорони здоров'я України : веб-сайт. URL:
<https://moz.gov.ua/>
4. Національна служба здоров'я України // <https://nszu.gov.ua>
5. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт. URL:
<http://www.mon.gov.ua>
6. Державний комітет статистики України // <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua>

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри медицини катастроф та
військової медицини

Протокол від _____ року № ____

Розробники:

Карамишев Дмитро Васильович, професор кафедри медицини катастроф та військової медицини, доктор наук з державного управління, професор

Гордієнко Людмила Петрівна, завідувача кафедрою медицини катастроф та військової медицини, кандидат медичних наук, доцент